

Pertge betg spargnar ils daners d'aur?

L'aur da la Banca Naziunala Svizra vegn vendì fin il mars da quest onn

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

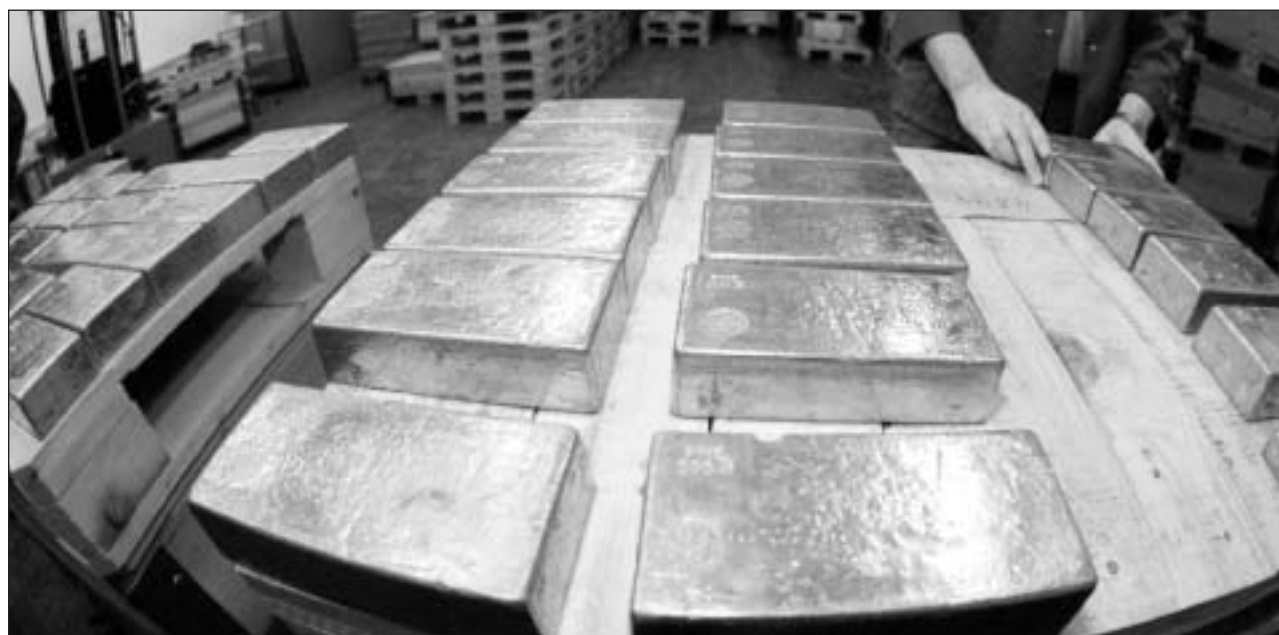
■ **Pertge na spargn Banca naziunala? Cun questa dumonda ha l'anr confrontà ils cussegliers naziunals ch'il Grischun trametta a Berna.** Cusseglier naziunal *Andrea Hämmerle* na vul l'emprim betg prender posiziun. El di be: «Per il mument è la situaziun nunsurvesaivla. Mintga duas emnas curseschan novas ideas co ch'i saja d'impunder ils daners d'aur.» El na veglia betg era anc sa maschadar en. Tenor ses avis èsi dentant cler ch'ins stuess impunder ils daners per l'AVS. Sin la dumonda da l'anr, sch'i na fiss betg pli prudent da spargnar per il mument anc ils daners, respunda el: «Per il mument fiss questa varianta bunamain la pli prudenta.»

Pajar daivets

«Mia schliaziun favurizada è da dar duas terzas als chantuns ed ina terza a la confederaziun», di cusseglier naziunal *Hansjörg Hassler*. Cun ils daners duain ins pajar ils daivets da la confederaziun e dals chantuns. Laschar l'aur en tschaler, resp. spargnar il retgav d'aur na saja nagina schliaziun. «La Banca naziunala na dovra betg pli aur», di Hassler. I na fetschia nagin senn che la banca tegnia enavos questa reserva.

Per la medema clav da repartiziun pledescha era cussegliera naziunala *Brigitte Gadiet*. «Ils chantuns e la confederaziun pon duvrar bain ils daners per pajar daivets», di ella. Sch'ins duvrass ils daners per l'AVS, fiss quai sco in fav en in lai, ed ils problems da l'AVS na fissan anc adina betg schliads.

«Gia ils tschains dals daivets tragutan per il mument dapli che quai che nus investain en la perscrutaziun ed en

la scolaziun», di la politicra. «I fa perquai dapli senn da cumbatter ils daivets.»

Daners da tuts

En la medema crena dat cusseglier naziunal *Duri Bezzola*: «Il problem nr. 1 da noss pajais èn ils daivets.» Sch'ills daivets sajan pajads possian ins puspè investir: en las ovras socialas, en la cultura, en la perscrutaziun, en l'infrastructura. Da quai profiteschia la generaziun vengenta. Ils daners d'aur sajan ina facultad che tutgian a l'entira populaziun. Perquai stoppian ins era metter a disposiziun ils daners a tuts. Sch'ins duvrass ils daners per l'AVS, profitass be ina pitschna gruppaziun.

Chaussa da l'executiva

Sco cusseglier naziunal *Sep Cathomas* di, sajan ils daners d'aur uss chaussa da

l'executiva. Il cussegl federal haja da lavurar or ina proposta per la radunanza generala da la Banca naziunala. Lezza haja lieu la primavaira.

I saja dentant pussaivel ch'il cussegl federal na fetschia nagina proposta. Lura na dettia quai sa chapescha era nagina decisiun e la fatschenta restia vinavant averta. Cathomas suppona ch'il cussegl federal haja la tactica da trair a la lunga la fatschenta per chattar novs motivs per reparter ils daners a favur da la confederaziun.

Fin il mars da quest onn quinta la Banca Naziunala Svizra d'avair vendi las 1300 tonnas d'aur.

KEYSTONE

1300 tonnas aur ed ina debatta dad otg onns

Otg onns discuteschan ils politichers svizzers gia davart l'aur da la Banca naziunala. Il december ha il cussegl dals chantuns terminà la discussiun en il parlament: El ha duas giadas decidì da betg tractar il project davart las «activas libras» da la Banca naziunala. Tge che la decisiun da la chombra pitschna munta n'è betg dal tutfatg cler. Il ball è uss en mintga cas tar il cussegl federal: Lez discutescha vers la fin da schaner anc ina giada co ch'i saja d'impunder il retgav dals daners d'aur.

Vendita da l'aur

I va per 1300 tonnas aur da la Banca naziunala che valan 20 fin 21 mil-

liardas francs. L'aur serviva pli baud sco garant per il franc svizzer. Oz n'è la valuta betg pli dependenta da l'aur.

La Banca naziunala ha gia cumenzà l'onn 2000 cun la vendita da las 1300 tonnas d'aur. Sco il pledader da la Banca naziunala ha ditg sin dumonda da l'anr, vegn la vendita gia terminada il mars da quest onn.

Bleras ideas co duvrar daners

Cumenzà ha la debatta d'aur il 1997. Da quel temp vegniva la Svizra critigada pervi da ses agir durant la segunda guerra mundiala. En quest connex ha cusseglier federal *Arnold Koller* lantschà l'idea d'ina fundaziun da soli-

daritad. Quella dueva vegnir alimentada cun il retgav da las reservas d'aur. Cura che la critica ha laschè suenter, è era il fiu per la fundaziun da solidaritad sa sperdi. Da tuttas varts èn vengidas novas ideas, iniziativas e propostas parlamentaras co ch'i saja d'impunder ils daners d'aur. Entras la catastrofa actuala en l'Asia han intgins politichers puspè prendì ord chaschutta l'idea d'ina fundaziun.

Da differentas varts vegn spetgà ch'il cussegl federal sa decidia per la repartiziun dals daners ch'era il cussegl naziunal ha favorisà: Numnadamain duas terzas per ils chantuns ed ina terza per la confederaziun.